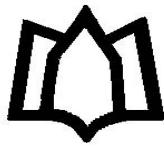

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : پرستاری بهداشت جامعه (خانواده)

- نام و نام خانوادگی مدرس و مسئول درس: رویا امینی

- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: آقای دکتر مسعود خداویسی

- نوع و میزان واحد به تفکیک: نظری ۱,۵ واحد

- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: پرستاری سلامت جامعه، کارشناسی ارشد ..

- زمان درس: نیمسال دوم ۹۹

- مکان آموزش : کلاس درس

جدول ارائه پرستاری درس بهداشت جامعه (خانواده)

عنوان درس	جلسه	اهداف کلی جلسه
معرفی درس و کلیات بهداشت جامعه و مفاهیم خانواده، انواع خانواده ، مراحل تکامل خانواده	اول	آشنایی دانشجویان بالاهداف، سرفصل درس، نحوه تدریس و ارزشیابی ، مفهوم خانواده، انواع خانواده ، مراحل تکامل خانواده
ساختار خانواده و اجزای مرتبط با آن	دوم	آشنایی با ساختار (نقش، قدرت ، ارزش، الگوهای ارتباطی)
عملکرد خانواده از دیدگاه صاحب نظران	سوم	آشنایی با عملکرد خانواده (درک نیازها ، اجتماعی نمودن....)
چارچوب های نظری پرستاری خانواده	چهارم	آشنایی با چارچوب های نظری پرستاری خانواده
فرآیند پرستاری در خانواده	پنجم	آشنایی با فرآیند پرستاری در خانواده
بازدید منزل و مراحل آن	ششم	آشنایی با اصول دیدار بهداشتی در منزل
پدیده سالمندی و سالمندی در خانواده	هفتم	آشنایی با سلامت سالمندی
چالش های خانواده در دوره معاصر (طلاق)	هشتم	آشنایی با مسائل و چالش های طلاق در خانواده در دوره معاصر / مشخصات خانواده های ایرانی
دیدگاه اسلام نسبت به خانواده	نهم	آشنایی با دیدگاه اسلام نسبت به خانواده
فقر و معلولیت در خانواده	دهم	آشنایی با معلولیت و خانواده / فقر و خانواده
بیماریهای مزمن در خانواده / سوء رفتار در خانواده	یازدهم	آشنایی با بیماریهای مزمن در خانواده / سوء رفتار و خانواده
بلایا و حوادث غیر متربقه/ بحران و خانواده	دوازدهم	آشنایی با خانواده و بلایا و حوادث غیر متربقه/ بحران و خانواده

جلسه : اول

نام درس : پرستاری سلامت جامعه (خانواده) **مدت کلاس:** ۱/۳۰ ساعت

موضوع کلاس : معرفی درس و کلیات بهداشت جامعه و مفاهیم خانواده، انواع خانواده ، مراحل تکامل خانواده

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس بالهداف، سرفصل درس، نحوه تدریس و ارزشیابی ، مفهوم خانواده انواع خانواده ، مراحل تکامل خانواده آشنا شود.

اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
<p>در پایان هر جلسه دانشجو باید قادر باشد:</p> <p>مفاهیم خانواده از نقطه نظر صاحب نظران را با یکدیگر مقایسه نمایند.</p> <p>خانواده های سنتی را از خانواده های غیر سنتی تفکیک تمایند.</p> <p>انواع خانواده را لیست نمایند.</p> <p>مراحل تکامل خانواده از نقطه نظر Duvall را شرح دهند.</p> <p>به اهمیت توجه به خانواده توجه نمایند.</p>	<p>شناختی (ادراسی)</p>	<p>سخنرانی بحث گروهی کوچک</p>	<p>ویدیو پروژکتور پاور پوینت تابلو</p>	<p>پرسش و پاسخ شفاهی</p>

موضوع کلاس : ساختار خانواده و اجزای مرتبط با آن

مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با ساختار خانواده (نقش، قدرت ، ارزش، الگوهای ارتباطی آشنا شود.

اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد: مفاهیم مختلف مرتبط با ساختار خانواده را تعریف کنند.	شناختی (ادرآکی)	سخنرانی بحث گروهی کوچک	ویدیو پروژکتور پاور پوینت تابلو	پرسش و پاسخ شفاهی
ساختار نقش در خانواده را توضیح دهند.				
عوامل موثر بر ایفای نقش در خانواده را لیست نمایند.				
اجزای ارتباطات در خانواده را شرح دهند.				
ارتباط موثر از غیر موثر در خانواده را منفک نمایند.				
منشاء قدرت در خانواده را تشخص دهند.				
مفهوم ارزش های در خانواده را شرح دهند.				
با ابزار مناسب، ارتباطات				

				موجود در خانواده را به نمایش در آورند.
--	--	--	--	--

جلسه سوم

موضوع کلاس : عملکرد خانواده از دیدگاه صاحب نظران
مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با **عملکرد خانواده** (درک نیازها ، اجتماعی نمودن,...) آشنا شود

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری
پرسش و پاسخ شفاهی	ویدیو پژوهشکتور پاور پوینت تابلو	سخنرانی بحث گروهی کوچک	شناختی (ادرآکی)	<p>در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد: عملکرد خانواده از دیدگاه مازلو را نام ببرد.</p> <p>بر اساس نظر Wright & Leahy عملکردهای خانواده را لیست نماید.</p> <p>مهم ترین عملکرد خانواده را با ذکر دلایل مربوطه تفکیک نماید</p> <p>بر اساس مراحل تکامل خانواده وظایف مرتبط را لیست نماید.</p> <p>نقش پرستار در هر یک از مراحل تکاملی را بازگو نماید.</p>

موضوع کلاس : چارچوب های نظری پرستاری خانواده   مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با چارچوب های نظری پرستاری خانواده آشنا شود.

اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
<p>در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:</p> <p>طرز برخورد با خانواده از چهار منظر را شرح دهد.</p> <p>سه سبک متفاوت که تئوری های پرستاری خانواده بر آن بنای شده را لیست نمایند.</p> <p>اجزای تئوری ساختاری - عملکردی را شرح دهند.</p> <p>تئوری سیستم ها و اجزای آن را تفکیک نماید.</p> <p>نقاط قوت و نقاط ضعف تئوری تکاملی را بیان نماید.</p> <p>اجزای تئوری تعاملی و عوامل موثر بر آن را شرح دهد.</p>	<p>شناختی (ادراکی)</p>	<p>سخنرانی بحث گروهی کوچک</p>	<p>ویدیو پژوهشکتور پاور پوینت تابلو</p>	<p>پرسش و پاسخ شفاهی</p>

موضوع کلاس : فرآیند پرستاری در خانواده   **مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت**

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با فرآیند پرستاری در خانواده آشنا شود

اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
<p>در پایان هر جلسه دانشجو باید قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> مراحل فرآیند پرستاری در خانواده را لیست نماید. تفاوت بین فرآیند پرستاری در خانواده را با جامعه بیان کند. اجزا بررسی و شناخت خانواده را شرح دهد. در برنامه بازدید از منزل فرآیند پرستاری خانواده را به طور صحیح بکار گیرد. کاربرد فرآیند پرستاری را در خانواده های آسیب پذیر شرح دهد 	<p>شناختی (ادراسی)</p> <p>مراحل فرآیند پرستاری در خانواده را لیست نماید.</p> <p>تفاوت بین فرآیند پرستاری در خانواده را با جامعه بیان کند.</p> <p>اجزا بررسی و شناخت خانواده را شرح دهد.</p> <p>در برنامه بازدید از منزل فرآیند پرستاری خانواده را به طور صحیح بکار گیرد.</p> <p>کاربرد فرآیند پرستاری را در خانواده های آسیب پذیر شرح دهد</p>	<p>سخنرانی</p> <p>بحث</p> <p>گروهی</p> <p>کوچک</p>	<p>ویدیو</p> <p>پژوهش کتور</p> <p>پاور پوینت</p> <p>تابلو</p>	<p>پرسش و پاسخ شفاهی</p> <p>آموزشی</p>

موضوع کلاس: بازدید منزل و مراحل آن
آشنایی با اصول دیدار بهداشتی در منزل مدت کلاس:
۱/۳۰ ساعت

هدف کلی: دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با اصول دیدار بهداشتی در منزل آشنا شود.

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری
پرسش و پاسخ شفاهی	ویدیو پژوهشکردن پاورپوینت تابلو	سخنرانی بحث گروهی کوچک	شناختی (ادراکی)	<p>در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد: بازدید از منزل را تعریف کند.</p> <p>اهداف بازدید از منزل در خانواده را توضیح دهد.</p> <p>مراحل بازدید از منزل شرح دهد.</p> <p>شجره نامه خانواده را به طرز صحیح ترسیم کند.</p> <p>نکات ایمنی را در بازدید از منزل به کار گیرد.</p> <p>پس از بازدید، اکومپ خانواده را ترسیم و گزارش کاملی ارائه نماید.</p>

موضوع کلاس : پدیده سالمندی و سالمندی در خانواده آشنایی با سلامت سالمندی

مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی: دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با سالمندی و مراقبت از سالمندان در خانواده آشنا شود.

روش ارزشیابی کمک آموزشی	وسایل تدریس	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری
پرسش و پاسخ شفاهی	ویدیو پروژکتور پاور پوینت تابلو	سخنرانی بحث گروهی کوچک	شناختی (ادراکی)	در پایان هر جلسه دانشجو باید قادر باشد: واژه سالمندی را با توجه به محدوده سنی تعریف نماید. دیدگاه‌های مختلف در خصوص سالمندی را توضیح دهد. مراقبت از سالمند را با توجه به ابعاد مختلف سلامتی لیست نماید. مراقبت از مراقبین خانوادگی و اهمیت آن را لیست نماید.

جلسه هشتم

موضوع کلاس : چالش های خانواده در دوره معاصر (طلاق)

مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس چالش های خانواده در دوره معاصر از جمله طلاق آشنا شود.

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری
پرسش و پاسخ شفاهی	ویدیو پروژکتور پاور پوینت تابلو	سخنرانی بحث گروهی کوچک	شناختی (ادراکی)	<p>در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:</p> <p>طلاق را از دیدگاه های مختلف تعریف کند.</p> <p>اتیولوژی طلاق در دوره معاصر را لیست نماید.</p> <p>اثرات طلاق را در کودکان بر اساس گروه های سنی تفکیک نماید.</p> <p>نقش پرستار در قبال خانواده با مشکل طلاق را شرح دهد.</p>

موضوع کلاس: دیدگاه اسلام نسبت به خانواده
مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی: دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با دیدگاه اسلام نسبت به خانواده آشنا شود.

اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
<p>در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:</p> <p>ازدواج را از دیدگاه صاحب نظران مختلف تعریف کند.</p> <p>اهمیت ازدواج و تشکیل خانواده را از دیدگاه اسلام شرح دهد.</p> <p>فوائد ازدواج و تشکیل خانواده را از دیدگاه اسلام بیان کند.</p> <p>شرایط اختصاصی برای انتخاب همسر را بیان نماید.</p> <p>مددجویان را به طور صحیح در زمینه انتخاب همسر راهنمایی کند.</p> <p>حقوق اعضای خانواده را در قبال یکدیگر از دیدگاه اسلام بیان کند.</p>	<p>شناختی (ادراسی)</p> <p>بحث گروهی کوچک</p>	<p>سخنرانی</p>	<p>ویدیو پژوهشکردن پاورپوینت تابلو</p>	<p>پرسش و پاسخ شفاهی</p>

موضوع کلاس : معلولیت و فقر در خانواده					مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت
هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با معلولیت و فقر در خانواده آشنا شود.					
روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری	
پرسش و پاسخ شفاهی	ویدیو پروژکتور پاور پوینت تابلو	سخنرانی بحث گروهی کوچک	شناختی (ادرائی)	<p>در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:</p> <p>۱۲ معلولیت را از دیدگاههای مختلف تعریف کند.</p> <p>آنواع معلولیت را نام ببرد.</p> <p>اثرات معلولیت را در خانواده توضیح دهد.</p> <p>نیازهای کودک معلول را شناسایی نماید.</p> <p>مداخلات پرستار بهداشت جامعه را در قبال این خانواده‌ها را بیان کند.</p> <p>اثرات فقر بر ابعاد سلامت خانواده را لیست نماید.</p> <p>مراقبت‌های پرستاری در خانواده دارای فقر مالی را شرح دهند.</p> <p>مراقب</p>	

موضوع کلاس : بیماریهای مزمن در خانواده / سوء رفتار در خانواده

مدت کلاس: ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با خانواده های آسیب‌پذیر (دارای بیماری مزمن / سوء رفتار) آشنا شود.

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری
پرسشن و پاسخ شفاهی	ویدیو پروژکتور پاور پوینت تابلو	سخنرانی بحث گروهی کوچک	شناختی (ادرائی)	<p>در پایان این جلسه دانشجو باید قادر باشد:</p> <p>سوء رفتار در کودک را تعریف کند.</p> <p>انواع سوء رفتار در کودک را نام ببرد.</p> <p>تأثیر سوء رفتار را بر کودک بیان نماید.</p> <p>اتیولوژی سوء رفتار بر علیه کودک را شرح دهد.</p> <p>سوء رفتار را در کودکان آزار دیده تشخیص دهد.</p> <p>راه های پیشگیری از سوء رفتار را در تمام سطوح شرح دهد و در خانواده به کاربرد.</p> <p>سوء رفتار بر علیه سالمند را شرح دهد و وظیفه پرستار در در قبال خانواده با این مشکل بیان نماید.</p> <p>سوء رفتار بر علیه زنان و مردان را شرح دهد و وظیفه پرستار در در قبال خانواده با این مشکل بیان نماید.</p> <p>اثرات بیماری بر ساختار و عملکرد خانواده را مشخص نماید.</p>

جلسه دوازدهم

موضوع کلاس : بلايا و حوادث غير مترقبه/ بحران و خانواده   **مدت کلاس:** ۱/۳۰ ساعت

هدف کلی : دانشجو باید پس از گذراندن این کلاس با اهمیت نقش پرستار در مقابله با بلايا و حوادث غير مترقبه/ بحران و خانواده آشنا شود.

اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
<p>در پایان هر جلسه دانشجو باید قادر باشد: بحران را تعریف کند. انواع بحران در خانواده را لیست نماید. تأثیر بحران را بر خانواده بیان نماید. خانواده ها با مشکل بحران را شناسایی کند. نقش پرستار را در قبال خانواده با مشکل بحران را بیان نماید.</p> <p>سه مرحله مقابله با بلايا در خانواده را تشخیص دهد. وظایف پرستار را در هر یک</p>	<p>شناختی (ادراکی)</p>	<p>سخنرانی بحث</p> <p>گروهی کوچک</p>	<p>ویدیو پروژکتور</p> <p>پاور پوینت</p> <p>تابلو</p>	<p>پرسش و پاسخ شفاهی</p>

از سه مرحله مقابله با بلایا را
لیست نماید.

شیوه نمردهی:

نحوه ارزشیابی درس				
ردیف	ارزشیابی دانشجو	نحوه ارزشیابی	میزان نمره دهی	درصد از امتیاز کل
۱	حضور فعال در کلاس	حضور فعال حداقل در ۱۰ جلسه از کلاس در طول ترم	۱	%۵
۲	شرکت فعال در جلسات بحث	مشارکت در تمامی جلسات	۲	%۱۰
۳	Bib card تهییه	۲-۳ مورد	۳	۱۵%
۴	امتحان پایان ترم	به صورت تستی و تشریحی	۱۴	%۷۰
جمع				%۱۰۰

منابع:

۱- Marcia Stanhope, Jeanette Lancaster, Public Health Nursing : Population-Centered Health Care in the Community, 8th Edition

۲- Elizabeth T. Anderson, Judith M. McFarlane. Community As Client: Application of the Nursing Process, last ed.

- ۳- مجلات معتبر داخلی و خارجی مرتبط
- ۴- ایلدرآبادی اسحاق. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه ۱، ۲، ۳ ، نشر جامعه‌نگر، تهران، ۱۳۹۵
- ۵- حسینی وحیده و همکاران. پرستاری بهداشت جامعه ۱. نشر جامعه‌نگر، تهران، ۱۳۹۵
- ۶- حاتمی حسین و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، تهران ۱۳۹۵